

OD VZNIKU ČESKOSLOVENSKA DO KONCE 2. REPUBLIKY

autoři: *prof. PhDr. Roman Holec, CSc.*
prof. PhDr. Jan Rychlík, DrSc.
doc. Mgr. Jaroslav Šebek, Ph.D.
Mgr. Miroslav Stulák

Zakroužkujte dle vašeho názoru správnou odpověď:

1. otázka: Předsedou první úřednické vlády v ČSR byl:

- a) Vlastimil Tusar
- b) Antonín Švehla
- c) generál Jan Syrový
- d) Jan Černý

2. otázka: Gentským systémem se v první Československé republice rozuměl:

- a) systém vyplácení podpor v nezaměstnanosti prostřednictvím odborových organizací, jimž stát refundoval část takto vynaložených nákladů; poprvé byl pokusně zaveden v Gentu v Belgii na počátku 20. století. V Československu byl zaveden v roce 1921.
- b) systém elektrifikace železnic stejnosměrným proudem o napětí 1500 V; poprvé byl vyzkoušen při elektrifikaci pouličních drah v Gentu v Belgii na počátku 20. století. V Československu byl použit při elektrifikaci pražského železničního uzlu v letech 1926-1928.
- c) systém státní loterie, jejíž výnos měl sloužit v době hospodářské krize a zvýšené nezaměstnanosti k výplatě sociálních dávek nezaměstnaným nemajícím jinak nárok na podporu v nezaměstnanosti; poprvé byl pokusně zaveden v Gentu v Belgii na počátku 20. století. V Československu byl zaveden v roce 1921.
- d) systém výplaty sociálních dávek pomocí poukázek na potraviny a oděv, lidově zvaných „žebračky“, rozdělovaných v době hospodářské krize ministerstvem sociální péče. Systém byl poprvé pokusně zaveden v Gentu v Belgii na počátku 20. století. V Československu byl zaveden v roce 1929.

3. otázka: Německými aktivistickými stranami se rozuměly:

- a) strany německé menšiny, aktivně usilující o odtržení pohraničních oblastí obývaných převážně německým obyvatelstvem
- b) strany německé menšiny, aktivně usilující o odtržení pohraničních oblastí obývaných převážně německým obyvatelstvem a o jejich připojení k Německu
- c) strany německé menšiny, aktivně se podílející na budování československého státu a mající zpravidla ve vládě své ministry
- d) strany německé menšiny, aktivně působící na Slovensku a v Podkarpatské Rusi (tzv. karpatoněmecké strany)

4. otázka: **Která z pražských divadelních scén meziválečného období proslula avantgardními přístupy a vyhraněnou levicovou tendencí?**

- a) Národní divadlo
- b) divadlo E. F. Buriana (divadlo D)
- c) divadlo Vlasty Buriana
- d) Stavovské divadlo

5. otázka: **Druhou nejvýznamnější slovenskou autonomistickou stranou v mezivojnovom období bola:**

- a) Hlinkova slovenská ľudová strana vedená Andrejom Hlinkom
- b) Republikánska strana poľnohospodárskeho a maloroľníckeho ľudu vedená Milanom Hodžom
- c) Sociálno-demokratická robotnícka strana vedená Ivanom Dérerom
- d) Slovenská národná strana vedená Martinom Rázusom

6. otázka: **Autonómia Slovenska bola po právnej stránke zabezpečená:**

- a) nariadením vlády Republiky československej o autonómii Slovenskej krajiny zo 7. 10. 1938
- b) ústavným zákonom o autonómii Slovenskej krajiny, schváleným oboma komorami Národného zhromaždenia 19. a 22. 11. 1938
- c) nariadením vlády Slovenskej krajiny z 9. 10. 1938 o autonómii Slovenskej krajiny
- d) ústavným zákonom slovenského snemu o autonómii Slovenskej krajiny z dňa 22. 11. 1938

7. otázka: **Hlinkove gardy (HG) boli:**

- a) slovenské telocvičné a športové organizácie, zodpovedajúce približne českému Sokolovi
- b) paramilitaristické organizácie Hlinkovej slovenskej ľudovej strany (HSL'S) tvoriace neskôr radikálne krídlo ľudáckeho hnutia
- c) elitné vojenské jednotky tvoriace základ neskoršej slovenskej armády
- d) občianske milície zriaďované v období autonómie v slovenských mestách obecnými a mestskými samosprávami

8. otázka: **Protizidovská opatrení v období druhej republiky:**

- a) byla zavedena vydáním dvou vládních nařízení koncem února 1939, kterými byli Židé propuštěni ze státních a veřejných služeb
- b) se realizovala po linii interních (nezveřejňovaných) pokynů vlády (resp. autonomních vlád) jednotlivým ministerstvům a na jejich základě byli Židé již v lednu a únoru 1939 propuštěni ze státních a veřejných služeb
- c) se přes opakovaný požadavek Berlína neuskutečnila
- d) se uskutečnila jen na Slovensku a v Podkarpatské Rusi

9. otázka: **Co sestrojil Jaroslav Heyrovský?**

- a) fonograf
- b) polarograf
- c) rozhlasový přijímač
- d) televizi

10. otázka: Na protest proti nedůslednému postupu vedení sociálně demokratické strany proti levici byla jedním z jejích předáků založena v roce 1919 Československá socialistická strana pracujícího lidu. Jak se zakladatel strany, která se po neúspěchu v parlamentních volbách roku 1923 **rozpadla, jmenoval?**

- a) Zdeněk Fierlinger
- b) Ladislav Zápotocký
- c) František Modráček
- d) František Soukup

11. otázka: **Součástí vládních koalic v období první republiky nebyl/a:**

- a) Hlinkova slovenská ľudová strana
- b) Československá strana národně socialistická
- c) Köztársasági Magyar Földműves Párt
(= Republikánská maďarská zemědělská strana)
- d) Německý svaz zemědělců

12. otázka: **S kým ČSR uzavřela zahraniční spojenecké smlouvy?**

- a) se SSSR (1935) a Francií (1924)
- b) se SSSR (1934) a Velkou Británií (1921)
- c) se SSSR (1933) a Polskem (1938)
- d) s Velkou Británií (1935) a Francií (1919)

13. otázka: **Na kolko žúp sa do roku 1928 členilo územie Slovenska?**

- a) osem
- b) sedem
- c) päť
- d) šesť

14. otázka: **Básní *Osm dní* reagoval na smrt T.G. Masaryka:**

- a) Karel Čapek
- b) Vítězslav Nezval
- c) František Halas
- d) Jaroslav Seifert

15. otázka: **Termínom Homolov puč sa označuje:**

- a) akcia vylučujúca Čechov z úradných a vojenských miest na Slovensku
- b) akcia snažiaca sa odstrániť vplyv maďarských separatistov na východe ČSR
- c) akcia snažiaca sa obmedziť vplyv katolíckej cirkvi na Slovensku
- d) akcia snažiaca sa obmedziť vplyv radikálnych autonomistov a separatistov na Slovensku

16. otázka: **Kdo tvořil „rudo-zelenou“ koalici?**

- a) českoslovenští sociální demokraté + socialisté + komunisté
- b) lidovci + agrárníci + národní demokraté
- c) národní demokraté + agrárníci + socialisté
- d) agrárníci + českoslovenští sociální demokraté + národní socialisté

17. otázka: Co to byl Sudetendeutsches Freikorps:

- a) německá pravidelná armáda držící hlídky v pohraničí
- b) dobrovolnický sbor Čechoslováků bránících pohraničí před útoky z Německa
- c) dobrovolnická záškodnická organizace vzniklá v Německu z uprchnuvších henleinovců
- d) pravidelné jednotky čs. armády hlídající pohraničí před útoky z Německa

18. otázka: Najznámejším slovenským národopisným filmom medzivojnovnej ČSR sa stal film Karola Plicku s názvom:

- a) Krajina spieva
- b) Spev rodnej zeme
- c) Spevavá krajina
- d) Zem spieva

19. otázka: Který reprezentant ČSR získal na olympijských hrách v Amsterdamu roku 1928 zlatou medaili za cvičení na bradlech?

- a) Alois Šupčík
- b) Ladislav Vácha
- c) Karel Čáslavský
- d) Miloslav Netušil

20. otázka: Autorem světově proslulé vily *Tugendhat* v Brně byl:

- a) Jan Gillar
- b) Josef Gočár
- c) Mies van der Rohe
- d) Josip Plečnik

21. otázka: Který požadavek neobsahoval Karlovarský program SdP?

- a) volné hlásání německého světového názoru
- b) odstoupení pohraničních oblastí s německou menšinou
- c) vytvoření uzavřeného německého sídelního území s německou samosprávou
- d) uznání sudetoněmecké národnostní skupiny jako právnické osoby

22. otázka: Ve kterém městě, kromě hlavního města Prahy a Plzně, se vyvíjely a vyráběly tanky?

- a) ve Strakonících
- b) v Martině
- c) ve Slaném
- d) v Ostravě

23. otázka: Vlastní jméno malířky Toyen, významné představitelky českého a evropského surrealismu, bylo:

- a) Jarmila Štýrská
- b) Jiřina Kaprálová
- c) Marie Čermínová
- d) Adina Mandlová

24. otázka: Karel Lamač byl:

- a) filmový režisér
- b) sochař
- c) hudební skladatel
- d) reprezentant v kopané, účastník MS 1934

25. otázka: Československým vyslancem v Německu v letech 1932-1939 byl:

- a) Hubert Masařík
- b) Štefan Osuský
- c) František Chvalkovský
- d) Vojtěch Mastný

26. otázka: Kdo nebyl autorem platidel první republiky?

- a) Alfons Mucha
- b) Karel Svolinský
- c) Max Švabinský
- d) Otto Gutfreund

27. otázka: Ministrem zahraničí druhé republiky byl po 4.10. 1938:

- a) Milan Hodža
- b) Rudolf Beran
- c) František Chvalkovský
- d) Ferdinand Ďurčanský

28. otázka: Módní trendy v době první republiky udávala návrhářka a podnikatelka:

- a) Jarmila Kronbauerová
- b) Hana Benešová
- c) Zita Kabátová
- d) Hana Podolská

29. otázka: Představitelem Německé nacionální strany nebyl:

- a) Alois Baeran
- b) Hans Knirsch
- c) Heinrich Brunar
- d) Hans Hartl

30. otázka: V Syrového vládě v septembri 1938 pôsobili traja slovenskí ministri:

- a) Vladimír Fajnor + Imrich Karvaš + Matúš Černák
- b) Jozef Tiso + Pavol Čarnogurský + Vojtech Tuka
- c) Karol Sidor + Ferdinand Ďurčanský + Imrich Karvaš
- d) Ferdinand Ďurčanský + Karol Sidor + Milan Hodža

31. otázka: Prvním patriarchou nově vzniklé Církve československé byl:

- a) Gustav Adolf Procházka
- b) Karel Farský
- c) Zdeněk Trtík
- d) František Kovář

32. otázka: **Hlinkova slovenská ľudová strana (Slovenská ľudová strana) sa v rokoch 1918 - 1938 deklarovala ako klasická opozičná strana:**

- a) a nikdy nebola súčasťou vládnej koalície
- b) a jedenkrát bola súčasťou vládnej koalície
- c) a dvakrát bola súčasťou vládnej koalície
- d) a bola viac ako dvakrát súčasťou vládnej koalície

33. otázka: **Kde sa v roku 1930 uskutočnila na Slovensku konferencia štátov Malej dohody?**

- a) v Bratislave
- b) v Košiciach
- c) v Nitre
- d) na Štrbskom plese

34. otázka: **Vyberte faktograficky správnu formuláciu:**

- a) Prezident Masaryk sa vrátil z exilu v USA lodí California a bol 20. prosince 1918 privítaný v Dolnom Dvořišti.
- b) Prezident Masaryk sa vrátil z exilu v USA lodí Carmania a bol 20. prosince 1918 privítaný v Hornom Dvořišti.
- c) Prezident Masaryk sa vrátil z exilu v USA lodí Lusitania a bol 20. prosince 1918 privítaný v Dolnom Dvořišti.
- d) Prezident Masaryk sa vrátil z exilu v USA lodí Kalliopé a bol 20. prosince 1918 privítaný v Hornom Dvořišti.

35. otázka: **První český zvukový film z roku 1930 se jmenoval:**

- a) Fidlovačka
- b) C. k. polní maršálek
- c) Tonka Šibenice
- d) Tři vejce do skla

36. otázka: **V den vyhlášení všeobecné mobilizace branných sil v září 1938 byl v čele čs. vlády:**

- a) Edvard Beneš
- b) Milan Hodža
- c) Jan Syrový
- d) Ladislav Rašín

37. otázka: **KSČ byla založena v roce 1921:**

- a) v Národním domě na Vinohradech
- b) v Národním domě v Karlíně
- c) v Národním domě na Smíchově
- d) v Národním domě v Holešovicích

38. otázka: **V krizovém roce 1938 vykonával Ludvík Krejčí funkci:**

- a) náčelníka hlavního štábu čs. branné moci
- b) ministra obrany čs. vlády
- c) velitele rychlé divize s posádkou v Jihlavě
- d) velitele čs. letectva

39. otázka: **Kde se dozvěděl Edvard Beneš o okupaci českých zemí jednotkami německého wehrmachtu 15. března 1939?**

- a) v Londýně, kde pracoval na uznání čs. vlády v exilu
- b) v Chicagu, kde tehdy působil na tamní univerzitě
- c) v Moskvě, kde byl na neoficiální návštěvě
- d) v Paříži, kde organizoval vytváření čs. vojenských jednotek

40. otázka: **Československá štátna univerzita, neskôr známa ako univerzita J.A. Komenského v Bratislave, vznikla roku:**

- a) 1919
- b) 1923
- c) 1929
- d) 1933

41. otázka: **Ako prvá opera na doskách Slovenského národného divadla bola roku 1920 inscenovaná:**

- a) Libuše (Bedřich Smetana)
- b) Krútňava (Eugen Suchoň)
- c) Hubička (Bedřich Smetana)
- d) Jánošík (Ján Cikker)

42. otázka: **V ktorom meste bola v novembri roku 1918 utvorená dočasná slovenská vláda?**

- a) v Turčianskom Sv. Martine
- b) v Hodoníne
- c) v Skalici
- d) v Bratislave

43. otázka: **Koľko autonómnych vlád sa vystriedalo na Slovensku od októbra 1938 do 14. marca 1939?**

- a) dve
- b) tri
- c) štyri
- d) päť

44. otázka: **Jedinou zlatou medaili pro Československo na olympiádě v Los Angeles v roce 1932 získal Jaroslav Skobla:**

- a) ve vzpírání
- b) v boxu
- c) v řecko-římském zápase
- d) v atletice ve vrhu koulí

45. otázka: **Ktorý slovenský spisovateľ zastával v medzivojnovovej ČSR vysoké administratívne funkcie na Slovensku?**

- a) J. Cíger Hronský
- b) Tido J. Gašpar
- c) Ladislav Novomeský
- d) Janko Jesenský

46. otázka: Kto podpísal 14. marca 1939 memorandum odovzdané Snemu Slovenskej krajiny, v ktorom sa hovorilo o potrebe udržať celistvosť ČSR a vystúpilo sa proti vyhláseniu samostatnosti Slovenska?

- a) bývalí členovia československých vlád
- b) bývalí príslušníci československých légii
- c) vysokí dôstojníci československej armády
- d) poprední slovenskí umelci

47. otázka: Kdo hrál hlavní roli v němém velkofilmu Svatý Václav, natočeném u příležitosti svatováclavského milénia v roce 1929?

- a) K.H. Hilar
- b) Rudolf Deyl st.
- c) Zdeněk Štěpánek
- d) František Smolík

48. otázka: Jedním z hlavních mluvčích Surrealistické skupiny ve druhé polovině 30. let byl český estetik a literární teoretik:

- a) Jan Zahradníček
- b) Karel Teige
- c) Josef Svatopluk Machar
- d) Josef Kostohryz

49. otázka: V únoru 1924 byl donucen abdikovat z funkce předsedy senátu přední politik agrární strany Karel Prášek. Jaká aféra způsobila jeho rezignaci?

- a) lihová aféra
- b) sázavská aféra
- c) Marmaggiho aféra
- d) uhelná aféra

50. otázka: Počátkem roku 1934 došlo k výbuchu v hlubinném dole. Počtem 142 obětí se jednalo o největší důlní neštěstí v meziválečném Československu. Kde k tragédii došlo?

- a) na dole Nelson III. na Duchcovsku
- b) na dole Centrum v Dolním Jiřetíně
- c) na dole Anselm na Ostravsku
- d) na dole v Handlové

poznámka: správná odpověď = 1 bod (maximální počet bodů 1. kola = 50)

SPRÁVNÉ ODPOVĚDI 1. kola

- 1d = Jan Černý
- 2a = systém vyplácení podpor v nezaměstnanosti prostřednictvím odborových organizací, jimž stát refundoval část takto vynaložených nákladů; poprvé byl pokusně zaveden v Gentu v Belgii na počátku 20. století. V Československu byl zaveden v roce 1921.
- 3c = strany německé menšiny, aktivně se podílející na budování československého státu a mající zpravidla ve vládě své ministry
- 4b = divadlo E. F. Buriana (divadlo D)
- 5d = Slovenská národná strana vedená Martinom Rázusom
- 6b = ústavným zákonem o autonómii Slovenskej krajiny, schváleným oboma komorami Národného zhromaždenia 19. a 22. 11. 1938
- 7b = paramilitaristické organizácie Hlinkovej slovenskej ľudovej strany
- 8b = se realizovala po linii interních (nezveřejňovaných) pokynů vlády (resp. autonomních vlád) jednotlivým ministerstvům. Na jejich základě byli Židé již v lednu a únoru 1939 propuštěni ze státních a veřejných služeb
- 9b = polarograf
- 10c = František Modráček
- 11c = Köztársasági Magyar Földműves Párt
(= Republikánská maďarská zemědělská strana)
- 12a = se SSSR (1935) a Francií (1924)
- 13d = šest
- 14d = Jaroslav Seifert
- 15d = akcia snažiaci sa obmedziť vplyv radikálnych autonomistov a separatistov na Slovensku
- 16d = agrárníci + českoslovenští sociální demokraté + národní socialisté
- 17c = dobrovolnická záškodnická organizace vzniklá v Německu z uprchlých henleinovců
- 18d = Zem spieva
- 19b = Ladislav Vácha
- 20c = Mies van der Rohe
- 21b = odstoupení pohraničních oblastí s německou menšinou
- 22c = ve Slaném
- 23c = Marie Čermínová
- 24a = filmový režisér
- 25d = Vojtěch Mastný
- 26b = Karel Svolinský
- 27c = František Chvalkovský
- 28d = Hana Podolská
- 29b = Hans Knirsch
- 30a = Vladimír Fajnor + Imrich Karvaš + Matúš Černák
- 31b = Karel Farský
- 32b = a jedenkrát bola súčasťou vládnej koalície
- 33d = na Štrbskom plese
- 34b = prezident Masaryk se vrátil z exilu v USA lodí Garmania a byl 20. prosince 1918 přivítán v Horním Dvořišti.
- 35c = Tonka Šibenice
- 36c = Jan Syrový
- 37b = v Národním domě v Karlíně

- 38a** = náčelníka hlavního štábu čs. branné moci
- 39b** = v Chicagu, kde tehdy působil na tamní univerzitě
- 40a** = 1919
- 41c** = Hubička (Bedřich Smetana)
- 42c** = ve Skalici
- 43d** = pět
- 44a** = ve vzpírání
- 45d** = Janko Jesenský
- 46b** = bývalí příslušníci československých légii
- 47c** = Zdeněk Štěpánek
- 48b** = Karel Teige
- 49a** = lihová aféra
- 50a** = na dole Nelson III. na Duchcovsku

OD VZNIKU ČESKOSLOVENSKA DO KONCE 2. REPUBLIKY

autoři: prof. PhDr. Roman Holec, CSc.
prof. PhDr. Jan Rychlík, DrSc.
doc. Mgr. Jaroslav Šebek, Ph.D.
Mgr. Miroslav Stulák

Na vyznačené místo napište správnou odpověď:

1. otázka: Vnitrostátní osobní letecká doprava byla v Československu zahájena v roce 1923. Uveďte, mezi kterými dvěma městy byla tehdy zřízena první letecká linka.

.....

2. otázka: Hra Karla Čapka „*Bílá nemoc*“ byla v roce 1937 také zfilmována. Hlavní roli obsadil známý filmový a divadelní herec, který sám také film režíroval. Tento herec byl pro svůj židovský původ na počátku roku 1939 na hodinu vyhozen z Národního divadla a poté emigroval do USA. Napište jméno a příjmení tohoto herce a režiséra.

.....

3. otázka: Napište jméno a příjmení hudebního skladatele, který skládal hudební doprovod ke hrám Osvobozeného divadla Jiřího Voskovce a Jana Wericha. Zhudebnil také většinu písní z jejich her, z nichž některé jsou do dnes populární.

.....

4. otázka: Vztahy mezi československým státem a Vatikánem (Svatým stolcem) upravovala dohoda, schválená ministerskou radou 17. 12. 1927 a platná od následujícího roku. Podstatou dohody byl závazek Vatikánu upravit hranice diecézí tak, aby se kryly s hranicemi československého státu, a nejmenovat za biskupy osoby nemající československé občanství anebo nezastávající loajální postoje k československému státu. Napište název této dohody (jde o latinský název).

.....

5. otázka: Ako sa volal najvýznamnejší a najmodernejší slovenský kultúrny časopis v medzivojnovom období, ktorý založil a redigoval Ján Smrek?

.....

6. otázka: Dne 1. 12. 1938 byla jmenována nová vláda druhé republiky, která se stala zároveň její vládou poslední. V čele této vlády stál český pravicový agrární politik, stoupenec dohody s Německem. Napište jeho jméno a příjmení.

.....

7. otázka: S ktorým členom Malej dohody prvá republika bezprostredne susedila?

.....

8. otázka: Napište meno a priezvisko slovenského politika, ktorý viedol neúspešnú slovenskú misiu do Paríža v roku 1919. Misia mala za cieľ presvedčiť dohodové mocnosti, aby Slovensko v rámci Československa získalo rozsiahlu autonómiu.

.....

9. otázka: Krátce před svou smrtí v roce 1938 napsal jeden významný český spisovatel: „*Němci budou strašně poraženi, protože to, co dělají, je proti zákonům lidské přirozenosti...*“ Napište jméno a příjmení autora tohoto výroku.

.....

10. otázka: Který architekt (stačí příjmení) zvítězil ve veřejné soutěži na stavbu Památníku národního osvobození na Vítkově?

.....

11. otázka: Chloubou Československých státních drah (ČSD) se stal motorový vůz M 290 určený pro expresní dálkovou přepravu. Byl vyroben ve dvou exemplářích v továrně v Kopřivnici a při zkouškách dosáhl rychlosti 148 km/h. Do běžného provozu byl zařazen 13. 7. 1936 a stal se na dlouhou dobu nejrychlejším vlakem v síti ČSD. Uvedte název motorového vozu a napište, na které trati jezdil.

..... +

12. otázka: V roce 1935 se jako první čs. boxer v historii utkal o titul mistra světa. Zápas s Francouzem Marcelem Thilem sice prohrál, ale ve 30. letech byl v ČSR uznávanou sportovní celebritou. Uvedte alespoň jeho příjmení.

.....

13. otázka: Akt vyhlásenia samostatného Slovenského štátu sa uskutočnil dost' netradičným spôsobom. Nie hlasovaním, ale poslanci Snemu Slovenskej krajiny povstali a potom zaspievali národnú pieseň. Uvedte, o ktorú pieseň išlo.

.....

14. otázka: 17. listopadu 1938 došlo k nucenému sjednocení českých pravicových a středových stran. Jak se nazývala nová politická strana a kdo stál v jejím čele? (Uveďte jméno + příjmení).

..... +

15. otázka: V polovině 30. let nabídl spolupráci čs. vojenské zpravodajské službě pracovník Abwehru Paul Thümmel a v dalších letech jí za úplatu poskytoval důležité špionážní informace. Jaké bylo jeho nejznámější krycí jméno?

.....

16. otázka: Bývá považován za nejvšestrannějšího čs. sportovce všech dob. Počátkem 20. let reprezentoval Československo v kopané, v roce 1925 se pak podílel na zisku titulu mistrů Evropy v ledním hokeji, v dalších letech se věnoval profesionálnímu tenisu, kde se v roce 1928 stal mistrem světa. Kdo byl oním sportovním supermanem? (uveďte jméno a příjmení)

.....

17. otázka: Kde se v januári 1921 uskutočnil zjazd ľavice sociálnodemokratickej strany zo Slovenska a Podkarpatskej Rusi, ktorý prijal 21 podmienok na vstup do Komunistickej internacionály?

.....

18. otázka: Zástupcovia ktorých štátov prijali vo Viedni arbitrážne rozhodnutie o odstúpení časti južného Slovenska Maďarsku?

..... +

19. otázka: Kto bol autorom (meno+priezvisko) prvého slovenského baletu Angelika?

.....

20. otázka: Aké zviera se nachádzalo v znaku Podkarpatskej Rusi?

.....

21. otázka: V roce 1924 začal vydávat Jaroslav Stránský politický týdeník *Přítomnost*, jehož šéfredaktorem se stal mladý novinář Ferdinand Peroutka. Kdo byl významným mecenášem, který rozjezd týdeníku podpořil v tehdejší době značnou částkou 500 000 Kč?

.....

22. otázka: Ve které disciplíně získal zlatou medaili na letních olympijských hrách v Amsterdamu v roce 1928 František Ventura?

.....

23. otázka: Jak se nazýval tělovýchovný spolek, který byl po roce 1918 velmi úzce provázán s lidovou stranou?

.....

24. otázka: Uveďte jméno a příjmení režiséra slavného filmu s Vlastou Burianem *Anton Špelec, ostrostřelec*:

.....

25. otázka: Ktorý významný slovenský politik HSL'S, dlhoročný šéfredaktor jej ústredného denníka *Slovák*, bol posledným predsedom slovenskej **autonómnej vlády pred vyhlásením Slovenského štátu?**
(uvedte meno + priezvisko)

.....

poznámka: správná odpověď = 2 body (maximální počet bodů 2. kola = 56)

SPRÁVNÉ ODPOVĚDI 2. kola

pozn: postačuje zvýrazněná část odpovědi

- 1. otázka = **Praha - Bratislava**
- 2. otázka = **Hugo Haas**
- 3. otázka = **Jaroslav Ježek**
- 4. otázka = **modus vivendi**
- 5. otázka = **Elán**
- 6. otázka = **Rudolf Beran**
- 7. otázka = **s Rumunskem**
- 8. otázka = **Andrej Hlinka**
- 9. otázka = **Karel Čapek**
- 10. otázka = **Jan Zázvorka**
- 11. otázka = **Slovenská strela + Praha - Bratislava**
- 12. otázka = **Vilém Jakš**
- 13. otázka = **Hej Slováci**
- 14. otázka = **Strana národní jednoty + Rudolf Beran**
- 15. otázka = **agent A54 (René, Dr. Holm atd.)**
- 16. otázka = **Karel Koželuh**
- 17. otázka = **V Lúbochni**
- 18. otázka = **Nemecka + Talianska**
- 19. otázka = **Eugen Suchoň**
- 20. otázka = **medveď**
- 21. otázka = **T.G. Masaryk**
- 22. otázka = **v jezdeckví (v jízdě na koni)**
- 23. otázka = **Orel**
- 24. otázka = **Martin Frič**
- 25. otázka = **Karol Sidor**

OD VZNIKU ČESKOSLOVENSKA DO KONCE 2. REPUBLIKY

OTÁZKY 3. kola část A

autor: Mgr. Miroslav Stulák

Dopíšte do textu chybějící údaje:

1) 28. 10. delegace Národního výboru vedená

(jméno + příjmení) zahájila v (město) jednání s představitelem zahraničního odboje Edvardem Benešem o vytvoření a podobě samostatného státu.

Československé dějiny v datech. Praha : Svoboda, 1986, s. 386

2) Parlamentní volby 19. května 1935 přinesly v českých zemích vítězství Henleinově

Sudetoněmecké frontě, před volbami přejmenované na Sudetoněmeckou stranu (Sudetendeutsche Partei - SdP), přičemž pouze volební geometrií se podařilo

zajistit největší počet křesel straně. Na Slovensku se znovu potvrdilo,

že (zkratka) je relativně nejsilnější slovenskou stranou. Pro parlamentní volby

vytvořila autonomistický blok se (strana)

a menšinovými stranami (rusínskou a), takže nebylo zřejmé, kolik hlasů dostala.

Jan Rychlík: Češi a Slováci ve 20. století. Praha: Vyšehrad, str. 138, rok 2012

3) 6. novembra do..... (mesto) prišla dočasná slovenská vláda. Na jej

čele bol..... (meno + priezvisko), ktorého práve tak ako ostatných členov vymenoval pražský Národný výbor.

Dejiny Slovenska. Dátumy, udalosti, osobnosti. Bratislava : Slovart Bratislava, 2007, s. 367

4) Mnohem horší byly ztráty ve prospěch Maďarska. Ústřední vláda se rozhodla

přenechat jednání s Maďarskem slovenské vládě, takže

československé delegaci předsedal přímo (jméno + příjmení).

Jednání bylo zahájeno v (město) 9. října (rok).

Jan Rychlík: Češi a Slováci ve 20. století. Praha: Vyšehrad, str. 161, rok 2012

OTÁZKY 3. kola část B

Poznejte osobnost - napište alespoň příjmení na vyznačené místo pod textem:

- 1) Narodila se jako Alžběta Pospíšilová 16. listopadu 1900 v Olomouci. Do závodního vozu poprvé usedla v roce 1923 jako spolujezdkyně svého manžela. Pouhý rok nato, hned na první soutěži, do které nastoupila jako jezdkyň, vyhrála na trati Lochotín – Třemošná kategorii cestovních vozů. Se svým sportovním Bugatti 35 dominovala i v závodě Zbraslav – Jíloviště v roce 1925, následující rok zajela tamtéž nejrychlejší čas a jako první žena na světě vyhrála mezinárodní závod v absolutní klasifikaci. Na vozech Bugatti vyhrála řadu mezinárodních závodů do vrchu, roku 1927 zvítězila v soutěži sportovních vozů do 2000 ccm v rámci Velké ceny Německa na Nürburgringu. Rok nato na Sicílii v závodě Targa Florio obsadila v nejtěžší soutěži své doby páté místo, vyhrála kategorii amatérů i žen a zajela nejrychlejší kolo. Jako jediná žena v historii Grand Prix se dokázala vyrovnat nejlepším jezdcům této soutěže. Po smrti manžela přestala závodit, ale dále se věnovala motorismu, zasloužila se třeba o vznik brněnského Masarykova okruhu.
-

- 2) Spolu s dalšími legionáři se vrátil do svojej domoviny - cez Sibir, Japonsko, Kanadu a USA - až v lete 1920. Po absolvovaní Vysokej školy válečnej v Prahe se stal v rokoch 1922 - 1923 zástupcom čs. vojenského ataše v Budapešti. V závere roku 1922 ho povýšili do podplukovníckej hodnosti a v septembri 1923 bol zaradený do kategórie dôstojníkov generálneho štábu. V rokoch 1923 - 1924 bol náčelníkom štábu 2. pešej divízie v Plzni. Od roku 1925 až do roku 1929 pôsobil v diplomatických a spravodajských službách. V roku 1931 absolvoval kurz pre vyšších veliteľov, čo mu otvorilo cestu k veliteľským funkciám vo vyšších vojenských zväzkoch. Po skončení kurzu dosiahol hodnosť plukovníka a v októbri 1931 sa stal v Bratislave náčelníkom štábu Zemského vojenského veliteľstva. O necelé dva roky, 1. júla 1933, dosiahol generálsku hodnosť. Septembrová mobilizácia v roku 1938 ho zastihla v hodnosti divízneho generála na poste veliteľa VI. zboru v Košiciach.
-

- 3) Narodil se jako třetí ze čtyř dětí. Podle přání otce měl převzít rodinnou truhlářskou dílnu. Už od dětství velice rád kreslil. Díky státnímu stipendiu se v roce 1888 dostal na průmyslovou školu ve Štýrském Hradci, kde studoval truhlářství a příbuzné obory. Zde se dostal do kontaktu se studenty stavitelství. Naučil se od nich tolik, že ho profesor Leopold Theyer přijal jako kresliče do svého ateliéru. Studoval na vídeňské umělecké akademii pod vedením Otto Wagnera. V roce 1892 odjel do Vídně, kde dva roky pracoval v továrně na nábytek k.k. Hof-Bau-Kunsttischlerei J. W. Müller. Byla to pro něj dobrá, i když velmi tvrdá škola. Koncem roku 1920 byl jmenován profesorem architektury na nově založené univerzitě v Lublani. Ve dvacátých letech dvacátého století byl z popudu prezidenta mladé republiky T.G. Masaryka pozván do Prahy, aby pracoval na obnově Pražského hradu a později i úpravách lánského zámku.
-

OTÁZKY 3. kola část C

Přiřadte k osobnostem jejich data úmrtí:

rok: 1922, 1928, 1930, 1932, 1937

Karel Kramář	Josef Václav Myslbek	Tomáš Baťa	Alois Jirásek	Martin Kukučín

OTÁZKY 3. kola část D

Spojte jednotlivé pojmy tak, aby spolu jednoznačně logicky souvisely. Přiřazené pojmy lze použít jen jednou.

1) „česká mlátička“	A) Úřad propagandy v Bratislavě
2) Ivanka u Bratislavy	B) Žena ve světle
3) Karel Hugo Hilar	C) Homolův puč
4) Alexander Mach	D) Bánovce nad Bebravou
5) František Běhounek	E) ministr průmyslu, obchodu a živností
6) Jozef Tiso	F) František Nekolný
7) Anton Kopal	G) reprezentant ČSR v kopané
8) Alois Rašín	H) Divadlo na Vinohradech
9) Imrich Karvaš	I) Milan Rastislav Štefánik
10) Ferdinand Daučík	J) Josef Šoupal
11) František Drtikol	K) vzducholod'

1	+	
2	+	
3	+	
4	+	
5	+	
6	+	
7	+	
8	+	
9	+	
10	+	
11	+	

OTÁZKY 3. kola část E

Napište alespoň příjmení osobnosti na obrázku:

Foto 1:.....

Foto 2:.....

Foto 3:.....

Foto 4:.....

Foto 5:.....

Foto 6:.....

Foto 7:.....

Foto 8:.....

Foto 9:.....

Foto 10:.....

Foto 11:.....

Foto 12:.....

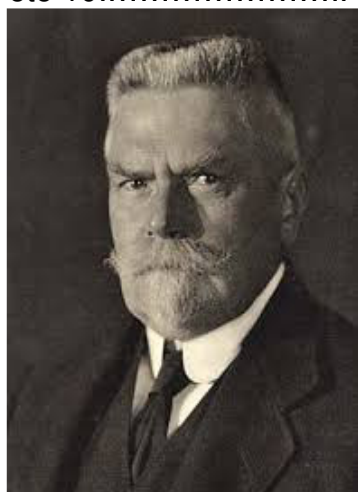

Foto 13:.....

Foto 14:.....

Foto 15:.....

Foto 16:.....

Foto 17:.....

Foto 18:.....

OTÁZKY 3. kola část F

Přiřadte roky k událostem: rok: 1920, 1922, 1924, 1926, 1935

Čertizniansko-haburská rolnická vzbura	První zlatá olympijská medaile pro ČSR	První oficiální zápas čs. fotbalové reprezentace	První živě vysílaný sportovní přenos v ČSR	SLS podala první oficiální návrh na uzákonění autonomie

OTÁZKY 3. kola část G

Vysvětlete pojmy:

Hej rup! :

Josef Laufer :

mohyla na Bradle :

Hanička (stavba) :

Dušan Jurkovič :

OTÁZKY 3. kola část H

K dobovým dílům napište **jméno** a **příjmení** autora:

1) R.U.R.

2) Měsíc nad řekou

3) Siréna

4) Skon Pa'la Ročku

5) Nedeľa (proletářská poezie)

poznámka: správná odpověď = 1 bod (maximální počet bodů 3. kola = 67)

SPRÁVNÉ ODPOVĚDI 3. kola

část **A**

- 1) 1918 + Karlem Kramářem + Ženevě
- 2) vlastenecké + agrární + HSLŠ + Slovenskou národní stranou (SNS) + polskou
- 3) 1918 + Skalice + Vavro Šrobár
- 4) autonomní + Jozef Tiso + Komárně + 1938

část **B**

- 1) Eliška **Junková** - automobilová závodnice
- 2) Rudolf **Viest** - generál čs. armády
- 3) Josip **Plečnik** - architekt

část **C**

Karel Kramář	Josef Václav Myslbek	Tomáš Baťa	Alois Jirásek	Martin Kukučín
1937	1922	1932	1930	1928

část **D**

1 + F, 2 + I, 3 + H, 4 + A, 5 + K, 6 + D, 7 + C, 8 + J, 9 + E, 10 + G, 11 + B

část **E**

1)	Adina Mandlová	10)	Jaroslav Preiss
2)	Alexander Mach	11)	Jiří Stříbrný
3)	Antonín Švehla	12)	Josef Bican
4)	Bedřich Homola	13)	Karel Kramář
5)	František Chvalkovský	14)	Karol Sidor
6)	Franz Karmasin	15)	Konrad Henlein
7)	Hugo Haas	16)	Ladislav Novomeský
8)	Ivan Dérer	17)	Vladislav Vančura
9)	Janko Jesenský	18)	Vojtech Tuka

část E

Přiřadte roky k událostem: rok: 1920, 1922, 1924, 1926, 1935

Čertižniansko-haburská rolnická vzbura	První zlatá olympijská medaile pro ČSR	První oficiální zápas čs. fotbalové reprezentace	První živě vysílaný sportovní přenos v ČSR	SL'S podala první oficiální návrh na uzákonění autonomie
1935	1924	1920	1926	1922

část G

Vysvětlete pojmy:

Hej rup! = **filmová komedie** v režii Martina Friče (hl. role Voskovec + Werich)

Josef Laufer = slavný rozhlasový **sportovní reportér** (komentátor, novinář)

mohyla na Bradle = pomník (památník) na počest **Milana Rastislava Štefánika**

Hanička (stavba) = předválečné **hraniční opevnění** (dělostřelecká tvrz)

Dušan Jurkovič = **architekt** (návrhář nábytku, etnograf)

část H

K dobovým dílům napište **jméno** a **příjmení** autora:

1) R.U.R. = **Karel Čapek**

2) Měsíc nad řekou = **Fráňa Šrámek**

3) Siréna = **Marie Majerová**

4) Skon Paľa Ročku = **Božena Slančíkova-Timrava**

5) Nedel'a (proletářská poezie) = **Ladislav (Laco) Novomeský**

OD VZNIKU ČESKOSLOVENSKA DO KONCE 2. REPUBLIKY

autoři: prof. PhDr. Roman Holec, CSc.
prof. PhDr. Jan Rychlík, DrSc.
doc. Mgr. Jaroslav Šebek, Ph.D.
Mgr. Miroslav Stulák

text č. 1:

Doplňte názov dokumentu a napíšte, v ktorom roku bol prijatý.

„Podpísaní prijímajú návrh zákona na decentralizáciu vládnej a výkonnej moci tak, ako je k tomuto prehláseniu pripojený. Tento návrh má sa prijať a uskutočniť v najkratšom čase, aby aj do uskutočnenia prvého bodu tohto vyhlásenia vládna a výkonná moc dostala sa nielen fakticky, ale i právne do rúk Slovákov. Cieľom zabezpečenia prajného vývinu slovenského národa v rámci republiky Československej upravuje sa verejnoprávne postavenie Slovenska a jeho národných, politických, kultúrnych, hospodárskych a sociálnych záujmov a v dôsledku toho decentralizuje sa vládna a výkonná moc na Slovensku.“

..... +

text č. 2:

Doplňte, ke ktoré významné události se tento projev váže a který politik jej pronesl.

„V osudové chvíli státu a národa žádám Vás, aby každý stál na svém místě, vojáci ve zbrani, zemědělci u pluhu, dělníci v dílnách a továrnách, úředníci v kancelářích. Armáda bdí nad bezpečností republiky a může splnit svůj úkol jen tehdy, když bude národ jednotný a v klidu. Manifestujte své odhodlání svou prací pro stát, navratte se každý ihned ke své povinnosti, neboť jen tak možno udržet obranu státu v pohotovosti. Další demonstrace by byly prací pro nepřítele.“

..... + (stačí příjmení)

text č. 3:

Napište meno i priezvisko autora textu a tiež uvedte, ktoré konkrétne obdobie československých dejín jeho slová charakterizujú.

... Áno, veľa sa zmenilo, ale ľudia zostali rovnakí: lenže teraz vieme lepšie, kto je kto. Kto bol slušný, bol slušný vždy: kto bol verný, je verný aj teraz. Kto sa točí s vetrom, točil sa s vetrom aj skôr. Kto si myslí, že teraz prišla jeho chvíľa, myslel vždy len na seba... Človeka neprerobíš, len sa ti vyfarbí.“

..... +

text č. 4:

Napište název manifestu a uveďte, ve kterém roce a měsíci byl poprvé zveřejněn.

„Ve jméně národní svobody a státní samostatnosti, vybojované před dvaceti lety, vyzýváme všechny věrné občany Československé republiky: pevně odhodláni, s obětavostí a nezlomnou vírou ve vlastní věc držíme celistvost a nedotknutelnou svrchovanost tohoto jediného našeho státu. Jen v pevné jednotě je naše nepřemožitelnost a síla. Zůstaňme věrni sami sobě, věrni zásadám, z nichž se naše samostatnost zrodila. Přes všechny politické, stavovské a třídní rozdíly semkněme se u víře v demokracii a svobodu, v úctě k právu a sociální spravedlnosti. Stůjme do všech důsledků za těmito zásadami, vlastními našemu národu a společnými všemu vzdělanému lidstvu!“

..... + +

text č. 5:

Napište meno a priezvisko autora básne.

„Smial sa i Paríž, zošitý krásnymi mosty, a černocho černošku miloval na Brehu slonovej kosti a žena v Moskve o lepšom šťastí snila, o väčšej skyve chleba. Tá pieseň chlapca podobu sveta nezmenila. A zdá sa, že žiť tu nebolo mu treba, keď pranič svetu nedá. Lež predsa: pripíšte k jeho chvále, že miloval tak strašne, neskonale veci i vecičky tohto sveta.“

.....

text č. 6:

Napište jméno i příjmení autora a název románu.

"Tento způsob léta," děl vposled, odvraceje se od přístroje Celsiova, "zdá se mi poněkud nešťastným. Je chladno a můj dech, jakkoliv jsem nepozřel vody, je mrazivý. Který měsíc nám zbývá, jestliže ani červen není dost vhodný, abychom pečovali o zdraví a o tělesnou čistotu? Nuže, ať je podnebí příznivé čili nic, tyto věci nesnesou odkladu." "Výtky, které jsem vznesl proti krásnému písemnictví, neplatí bez výhrady a neplatí obecně. Avšak je nezvratná pravda, že ženské jsou hlupačky a že nikdy a nijak nebyly účastny velikých věcí aniž rozkoší duševních." "Právě tak," poznamenal major zapaluje si doutník, "nesloužily nikdy ve vojště, a jakkoliv se jim líbí přiléhavé spodky a barevné kabátce, nerozumějí vojenství ani za mák. Víte-li pak, abbé, že jsem se nesetkal s dámou, která by znala základy balistiky nebo taktiky a která by měla jakékoliv mínění o těchto věcech?"

..... +

text č. 7:

Uved'te jméno a příjmení autora textu a hudby písně z roku 1932.

*Ty naše písničky jsou jako perličky
na šňůrce navlečené.*

*Tolik je krásy v nich a je to velký hřích,
že jsou tak pomíjené.*

*Ta naše písnička česká, ta je tak hezká, tak hezká,
tak jako na louce kytička vyrostla ta naše písnička.
Až se ta písnička ztratí, pak už nic nebudem mít.
Jestli nám zahyne, všechno s ní pomine,
potom už nebudem žít.*

*Zpívejte lidičky, ty naše písničky, písničky z Moravy, z Čech.
Ta naše písnička, je sice prostičká, ale je nejhezčí z všech.*

*Ta naše písnička česká, ta je tak hezká, tak hezká,
tak jako na louce kytička vyrostla ta naše písnička.
Až se ta písnička ztratí, pak už nic nebudem mít.
Jestli nám zahyne, všechno s ní pomine,
potom už nebudem žít.*

*Ta naše písnička česká, ta je tak hezká, tak hezká,
tak jako na louce kytička vyrostla ta naše písnička.
Až se ta písnička ztratí, pak už nic nebudem mít.
Jestli nám zahyne, všechno s ní pomine,
potom už nebudem žít.*

text č. 8:

Uved'te meno a priezvisko speváka hudobnej skladby z roku 1937.

*Znám ja jednu peknú zlatovlásku,
tá mi niekedy dá svoju lásku - snád',
lebo len ju mám tak veľmi rád.*

*Znám ja jednu peknú zlatovlásku,
tej by som chcel dať jednu otázku - len,
či chce splniť niekedy môj sen.*

*Keď pozriem jej do očí, hlava sa mi zatočí.
A keď mi svoj svet dá, že som v nej, mi sa vyzná.*

*Znám ja jednu peknú zlatovlásku,
som pyšný, že milovať ju krásku - smiem,
lebo len ma rada má, to viem.*

*Znám ja jednu peknú zlatovlásku,
tá mi niekedy dá svoju lásku - snád',
lebo len ju mám tak veľmi rád.*

*Znám ja jednu peknú zlatovlásku,
tej by som chcel dať jednu otázku - len,
či chce splniť niekedy môj sen.*

*Keď pozrie mi do očí, hlava sa mi zatočí.
A keď mi svoj úsmev dá, že som v nej, mi sa vyzná.*

*Znám ja jednu peknú zlatovlásku,
som pyšný, že milovať ju krásku - smiem,
lebo len ma rada má, to viem.*

poznámka: správná odpověď = 3 body (maximální počet bodů 4. kola = 42)

SPRÁVNÉ ODPOVĚDI 4. kola

- 1) **Žilinská dohoda + rok 1938**
(prednes: Peter Pellegrini - *minister školstva, vedy, výskumu a športu vlády Slovenskej republiky*)
- 2) **Všeobecná mobilizace 23. září 1938 + generál Jan Syrový**
(prednes: Marcel Chládek - *ministr sportu, mládeže a tělovýchovy vlády České republiky*)
- 3) **Karel Čapek + období 2. republiky**
(prednes: Rober Fico - *predseda vlády Slovenskej republiky*)
- 4) **Manifest Věrní zůstaneme + květen + rok 1938**
(prednes: Bohuslav Sobotka - *předseda vlády České republiky*)
- 5) **Ladislav (Laco) Novomeský**
(prednes: Pavol Paška - *predseda Národnej rady Slovenskej republiky*)
- 6) **Vladislav Vančura + román Rozmarné léto**
(prednes: Jan Hamáček - *předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky*)
- 7) **Karel Hašler**
- 8) **František Křištof (František Křištof) Veselý**

